

**NAZWA MODUŁU KSZTAŁCENIA:** Eklezjologia

**NAZWA W JEZYKU ANGIELSKIM:** Ecclesiology

**KOD MODUŁU:** 13-TS-14-TDE, 13-TN-14-TDE

**KIERUNEK STUDIÓW:** teologia

**POZIOM STUDIÓW:** jednolite magisterskie

**PROFIL KSZTAŁCENIA:** ogólnoakademicki

**JEZYK PROWADZENIA:** polski

**OSOBA PROWADZĄCA ZAJĘCIA:** dr Tomasz Ludwisiak SJ

<b>FORMA PROWADZENIA STUDIÓW:</b>	stacjonarne	niestacjonarne
<b>LICZBA PUNKTÓW ECTS:</b>	3	6
<b>ROZLICZENIE GODZINOWE:</b>	30 wykłady	24 wykłady

## 1. ZAKŁADANE EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU

Kod efektu kształcenia modułu	Opis efektu kształcenia	Kod efektu kształcenia kierunku
TDE_1	Pogłębiona wiedza w zakresie teologiczno-dogmatycznej nauki o Kościele i o sakramentach oraz mariologii.	TMA_W01 TMA_W03 TMA_W06 TMA_W11 TMA_W16 TkMA_W03
TDE_2	Zrozumienie problematyki teologiczno-ekumenicznej w obszarze treści modułu.	TMA_W08 TMA_W12 TMA_W13 TMA_W14
TDE_3	Znajomość głównych tekstów źródłowych właściwych dla treści modułu oraz umiejętność ich analizy i interpretacji.	TMA_W06 TMA_W15 TMA_U01 TMA_U02 TMA_U04 TkMA_W03
TDE_4	Zrozumienie pastoralnych konsekwencji prezentowanej doktryny Kościoła i poszczególnych modeli teologicznych.	TMA_W06
TDE_5	Umiejętność pogłębionej prezentacji treści zawartych w ramach modułu, zwłaszcza w kontekście dialogu ekumenicznego.	TMA_U01 TMA_U02 TMA_U07
TDE_6	Pogłębienie poziomu świadomości własnej wiedzy i dojrzałości osobowej.	TMA_K1

## 2. TREŚCI KSZTAŁCENIA

### 2a. STUDIA STACJONARNE

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin			Efekty kształcenia modułu
		wykłady	ćwiczenia	seminarium	
1.	Eklezjologia – znaczenie terminu. Specyfika eklezjologii i jej miejsce w całości teologii. Rozwój i uwarunkowania historyczne eklezjologii. Eklezjologia dogmatyczna i apologetyczna (fundamentalna).	3			TDE_1 TDE_2 TDE_3
2.	Misterium Kościoła w tajemniczym planie Mądrości Bożej. „Communio” - centralna idea eklezjologii	3			TDE_1 TDE_3

	Soboru Watykańskiego II. Sakramentalna struktura Kościoła: „jedna rzeczywistość złożona”.				
3.	Kościół jako Lud Boży i Ciało Chrystusa. Podstawy biblijne i rozwój doktryny. Komplementarność różnych obrazów Kościoła.	3			TDE_1 TDE_3 TDE_4
4.	Pneumatyczny wymiar Kościoła. Duch Święty w Kościele. Charyzmaty w Kościele – fundament biblijny oraz nauczanie Soboru Watykańskiego II i posoborowych dokumentów Magisterium Kościoła.	3			TDE_1 TDE_3 TDE_4
5.	Wierzę w jeden. Święty, powszechny i apostołski Kościół. Wiara w Kościół w symbolach wiary. Znamiona Kościoła jako „dar i zadanie” dla Kościołów i wspólnot kościelnych.	3			TDE_2 TDE_3 TDE_5
6.	Zagadnienie ustanowienia Kościoła przez Jezusa Chrystusa. Królestwo Boże w nauczaniu Jezusa a Kościół. Działalność Jezusa ziemskiego a Kościół popaschalny. Kościół jako « instytucja » i « wydarzenie ».	3			TDE_2 TDE_4 TDE_5
7.	Konieczność Kościoła do zbawienia. Znaczenie słów „Poza Kościołem nie ma zbawienia”. Przynależność i przyporządkowanie do Kościoła. Aktualność wezwania misyjnego.	3			TDE_1 TDE_2 TDE_4 TDE_5
8.	Hierarchiczna struktura Kościoła i sukcesja apostołska. Rozwój struktury Kościoła w czasach apostołskich i poapostołskich. Biskupi jako następcy Apostołów. Trudności dialogu ekumenicznego.	3			TDE_2 TDE_3 TDE_5
9.	Prymat Piotra i jego następców. Fundament biblijny i praktyka prymatu w pierwszym tysiącleciu. Historyczne uwarunkowania rozumienia prymatu. Nauczanie Soborów: Vaticanum I i Vaticanum II.	3			TDE_2 TDE_3 TDE_5
10.	Nauczanie w Kościele. Pismo św., Tradycja i Urząd Nauczycielski w Kościele. Zwyczajne i nadzwyczajne nauczanie biskupów i papieży. Nieomylność papieskiego nauczania „ex cathedra” jako szczególny wyraz „zmysłu wiary” Ludu Bożego.	3			TDE_2 TDE_3 TDE_4 TDE_5

## 2b. STUDIA NIESTACJONARNE

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin			Efekty kształcenia modułu
		wykłady	ćwiczenia	seminarium	
1.	Eklezjologia – znaczenie terminu. Specyfika eklezjologii i jej miejsce w całości teologii. Rozwój i uwarunkowania historyczne eklezjologii. Eklezjologia dogmatyczna i apologetyczna (fundamentalna).	2			TDE_1 TDE_2 TDE_3
2.	Misterium Kościoła. Plan Mądrości Bożej odsłaniający się w wydarzeniach zbawczych. „Communio” - centralna idea eklezjologii Soboru Watykańskiego II.	2			TDE_1 TDE_3 TDE_4
3.	Właściwe rozumienie sakramentalności Kościoła. Kościół jako „una realitas complexa”. Tajemnica wyrażona w obrazach. Podstawy biblijne i rozwój doktryny. Komplementarność różnych obrazów Kościoła.	2			TDE_1 TDE_3 TDE_5
4.	Kościół jako Lud Boży. Społeczny i dynamiczny charakter zbawienia w ST i NT. Lud Boży Nowego Przymierza jako Ciało Chrystusa ożywiane przez Ducha Świętego i budowane przez sakramenty.	2			TDE_1 TDE_3 TDE_4 TDE_6

	Rozwój teologii Ciała Chrystusa i jego wpływ na współczesną teologię i duszpasterstwo.				
5.	Pneumatyczny wymiar Kościoła. Duch Święty w Kościele. Charyzmaty w Kościele – fundament biblijny oraz nauczanie Soboru Watykańskiego II i posoborowych dokumentów Magisterium Kościoła.	2			TDE_1 TDE_4 TDE_6
6.	Wierzę w jeden. Święty, powszechny i apostołski Kościół. Wiara w Kościół w symbolach wiary. Znamiona Kościoła jako „dar i zadanie” dla Kościołów i wspólnot kościelnych.	2			TDE_1 TDE_3 TDE_5
7.	Zagadnienie ustanowienia Kościoła przez Jezusa Chrystusa. Królestwo Boże w nauczaniu Jezusa a Kościół. Działalność Jezusa ziemskiego a Kościół popaschalny.	2			TDE_1 TDE_2 TDE_5
8.	Konieczność Kościoła do zbawienia. Znaczenie słów „Poza Kościołem nie na zbawienia”. Przynależność i przyporządkowanie do Kościoła. Aktualność wezwania misyjnego.	2			TDE_2 TDE_3 TDE_4
9.	Hierarchiczna struktura Kościoła i sukcesja apostołska. Rozwój struktury Kościoła w czasach apostołskich i poapostołskich. Biskupi jako następcy Apostołów. Trudności dialogu ekumenicznego.	2			TDE_1 TDE_3 TDE_5
10	Prymat Piotra i jego następców. Fundament biblijny : analiza tekstów. Piotr a stolica rzymska oraz świadectwa Kościoła przednicejskiego. Praktyka prymatu w pierwszym tysiącleciu niepodzielonego Kościoła.	2			TDE_2 TDE_3 TDE_4 TDE_5
11	Ewolucja i uwarunkowania historyczne pojmowania prymatu na Wschodzie i Zachodzie. Rzym w kontekście pentarchii. Konstytucja „Pastor Aeternus” Soboru Watykańskiego I o prymacie i nieomyślności papieskiej. Prymat a kolegialność episkopatu według Vaticanum II.	2			TDE_2 TDE_3 TDE_5
12	Nauczanie w Kościele. Pismo św., Tradycja i Urząd Nauczycielski w Kościele. Zwyczajne i nadzwyczajne nauczanie biskupów i papieży. Nieomyślność papieskiego nauczania „ex cathedra” jako szczególny wyraz „zmysłu wiary” Ludu Bożego.	2			TDE_2 TDE_3 TDE_4 TDE_5

### 3. FORMY PROWADZENIA ZAJĘĆ:

Wykład problemowy.

Praca z tekstem.

Analiza tekstów źródłowych.

### 4. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA MODUŁU: przy każdej formie zaliczenia podać kod efektu

Praca pisemna: TDE\_3, TDE\_4

Egzamin ustny: TDE\_1, TDE\_2, TDE\_4, TDE\_5

## 5. NAKŁAD PRACY STUDENTA

### 5a. STUDIA STACJONARNE

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Udział w zajęciach dydaktycznych, opracowanie treści wykładu i przygotowanie do egzaminu	50	2
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową	15	0,5
Przygotowanie wystąpienia ustnego/prezentacji lub krótkiej pracy pisemnej zaliczeniowej	15	0,5

Nakład pracy studenta w godz.: 80

Liczba punktów ECTS: 3

### 5b. STUDIA NIESTACJONARNE

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Udział w zajęciach dydaktycznych, opracowanie treści wykładu i przygotowanie do egzaminu	75	3
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową	65	2,5
Przygotowanie wystąpienia ustnego/prezentacji lub krótkiej pracy pisemnej zaliczeniowej	15	0,5

Nakład pracy studenta w godz.: 155

Liczba punktów ECTS: 6

## 6. LITERATURA

### 6a. PODSTAWOWA

- A. Czaja, *Traktat o Kościele* (Dogmatyka, t. 2), Warszawa 2006;  
P. Neuner, *Eklezjologia – nauka o Kościele*, Kraków 1999;  
H. Seweryniak, *Święty Kościół powszedni*, Warszawa 1999;  
J. Ratzinger, *Pielgrzymująca wspólnota wiary*, Kraków 2003;  
S. Pie-Ninot, *Wprowadzenie do eklezjologii*, Kraków 2002;  
Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele „*Lumen Gentium*”.

### 6b. UZUPEŁNIAJĄCA

- Jan Paweł II, Adhortacja „*Christifideles Laici*”;  
K. Schatz, *Prymat papieski*, Kraków 2004;  
Y. Congar, *Kościół jako sakrament zbawienia*, Warszawa 1980;  
F. Arduzzo, *Magisterium Kościoła*, Kraków 2001;  
H. De Lubac, *Medytacje o Kościele*, Kraków 1997;  
T. Ludwisiak, *Kościół – sakrament zbawienia dla wszystkich narodów*, *Bobolanum* 10(1999), 33-45;  
M. Dorteł-Claudot, *Kościół lokalny – Kościół powszechny*, Warszawa 1977.